

Θέματα

ΘΕΜΑ Α

A1. Να δώσετε τον ορισμό της συχνότητας και της σχετικής συχνότητας μιας παρατήρησης x_i . (7 Μονάδες)

A2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

α) Αν μια συνάρτηση είναι παραγωγίσιμη σε ένα σημείο της x_0 τότε είναι και συνεχής σε αυτό το σημείο. Σ Λ

β) Η τυπική απόκλιση μιας παρατήρησης μπορεί να πάρει αρνητικές τιμές Σ Λ

γ) Για $\bar{x} = -8$ και $s = 2$, έχουμε $CV = \frac{2}{-8} = -\frac{1}{4}$ ή -25% Σ Λ

δ) Ισχύει $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = \left| \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \right|$ Σ Λ

(2 Μονάδες ανά ερώτημα)

A3. Να γράψετε στο τετράδιο σας δίπλα από το γράμμα της πρώτης στήλης τον αριθμό της δεύτερης στήλης ο οποίος αντιστοιχεί στην παράγουσα της συνάρτησης $f(x)$

Συνάρτηση $f(x)$	Παράγουσα $F(x)$
α. $2x^2 - 4x + \ln 2$	1. $4e^{3x} + c$
β. $4e^{3x}$	2. $\frac{4e^{3x}}{3} + c$
γ. $\frac{3}{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}$, όπου $x > 0$	3. $3\sigma\upsilon\nu x + 4\eta\mu x + c$
δ. $3\eta\mu x - 4\sigma\upsilon\nu x$	4. $-3\sigma\upsilon\nu x - 4\eta\mu x + c$
	5. $3 \ln x - 2\sqrt{x} + c$
	6. $\frac{2x^3}{3} - 2x + x \ln 2 + c$

(4 Μονάδες)

A4. Να μεταφέρετε στο τετράδιο σας τις παρακάτω προτάσεις και να της συμπληρώσετε.

α) Η διάμεσος των παρατηρήσεων 0, 5, 3, 2, 7, 9, 2 είναι

β) $\int_a^b f'(x)g(x)dx = \dots\dots\dots$

γ) Αν μια συνάρτηση παρουσιάζει τοπικό ακρότατο σε ένα εσωτερικό σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της και είναι παραγωγίσιμη στο σημείο αυτό, τότε

(2 Μονάδες ανά ερώτημα)

ΘΕΜΑ Β

Ρωτήσαμε τους μαθητές της Γ' τάξης ενός ΕΠΑΛ για τον αριθμό των εξόδων τους σε μια βδομάδα και οι απαντήσεις τους φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

x_i	v_i	$x_i v_i$	N_i	$f_i\%$
1	γ			
α	10			
3	γ			
β	20			
Σύνολα				

Όπου $\alpha = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x - 1}$ και β είναι το τοπικό ελάχιστο της συνάρτησης $f(x) = x^2 - 2x + 5$

- B1.** Να υπολογίσεις τους πραγματικούς αριθμούς α και β (5 Μονάδες)
- B2.** Αν $\bar{x} = 3$, να δείξετε ότι $\gamma = 5$ (5 Μονάδες)
- B3.** Να συμπληρώσετε τον παραπάνω πίνακα (5 Μονάδες)
- B4.** Να υπολογίσετε το εύρος, την διάμεσο και την επικρατούσα τιμή (5 Μονάδες)
- B5.** Ποιο ποσοστό των μαθητών βγήκε τουλάχιστον δυο φορές; (5 Μονάδες)

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται η συνάρτηση με τύπο:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{3 - \sqrt{x^2 + 5}}{2 - x}, & x < 2 \\ \frac{ax^2}{6}, & x \geq 2 \end{cases}$$

- Γ1.** Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x)$ (5 Μονάδες)
- Γ2.** Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x)$ (8 Μονάδες)
- Γ3.** Να υπολογίσετε την τιμή του πραγματικού αριθμού a , έτσι ώστε η συνάρτηση $f(x)$ να είναι συνεχής στο $x_0 = 2$ (7 Μονάδες)
- Γ4.** Για $a = 1$, να μελετήσετε την μονοτονία της $f(x)$ στο $[2, +\infty)$ (5 Μονάδες)

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x + a + \frac{1}{x - \beta}$, όπου $a > 0$ και $\beta \in \mathbb{N}$.

- Δ1.** Να υπολογίσετε την πρώτη παράγωγο της συνάρτησης $f(x)$ (5 Μονάδες)
- Δ2.** Να υπολογίσετε την τιμή του φυσικού αριθμού β , αν η συνάρτηση $f(x)$ παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο σημείο $x_0 = 0$ (7 Μονάδες)
- Δ3.** Να μελετήσετε την συνάρτηση $f(x)$ ως προς την μονοτονία (5 Μονάδες)
- Δ4.** Για υπολογίσετε την τιμή του θετικού αριθμού a , εάν γνωρίζετε ότι το εμβαδόν της γραφικής παράστασης της $f(x)$ με τον άξονα xx' και τις ευθείες $x = 2$ και $x = 4$ είναι $(16 + \ln 3)$ τ.μ. (8 Μονάδες)

Εύχομαι Επιτυχία!

Απαντήσεις Διαγωνίσματος

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 64 – 65

A2. α) Σ β) Λ γ) Λ δ) Σ

A3. α. 6 β. 2 γ. 5 δ. 4

A4. α) $\delta = 3$

$$\beta) \int_a^b f'(x)g(x)dx = [f(x)g(x)]_a^b - \int_a^b f(x)g'(x)dx$$

$$\gamma) f'(x_0) = 0$$

ΘΕΜΑ Β

$$B1. \text{ Έχουμε } \alpha = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+1) = 1+1 = 2$$

$$\text{Και } f'(x) = 2x - 2$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 2x - 2 = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

Η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στο $x_0 = 1$ με τιμή $f(1) = 1 - 2 + 5 = 4$
δηλ. $\beta = 4$

B2.

x_i	v_i	$x_i v_i$
1	γ	γ
2	10	20
3	γ	3γ
4	20	80
Σύνολο	$30 + 2\gamma$	$100 + 4\gamma$

$$\bar{x} = 3 \Leftrightarrow 3 = \frac{100 + 4\gamma}{30 + 2\gamma} \Leftrightarrow 90 + 6\gamma = 100 + 4\gamma \Leftrightarrow 6\gamma - 4\gamma = 100 - 90 \Leftrightarrow 2\gamma = 10 \Leftrightarrow \gamma = 5$$

B3.

x_i	v_i	$x_i v_i$	N_i	$f_i\%$
1	5	5	5	12,5
2	10	20	15	25
3	5	15	20	12,5
4	20	80	40	50
Σύνολο	40	120		100

B4.

- Για το εύρος έχουμε: $R = X_{\max} - X_{\min} = 4 - 1 = 3$
- Για την διάμεσο έχουμε: $v = 40$ (άρτιος) οπότε η διάμεσος είναι το ημιάθροισμα των δυο μεσαίων παρατηρήσεων $\delta = \frac{20\eta + 21\eta}{2} = \frac{3+4}{2} = 3,5$
- Η επικρατούσα τιμή είναι: $M_0 = 4$
(αφού έχει την μεγαλύτερη συχνότητα $v_4 = 20$)

B5. Τουλάχιστον δυο φορές βγήκε το ποσοστό:

$$f_2\% + f_3\% + f_4\% = 25 + 12,5 + 50 = 87,5 \% \text{ των μαθητών.}$$

ΘΕΜΑ Γ

$$\Gamma 1. \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{ax^2}{6} = \frac{\alpha \cdot 2^2}{6} = \frac{4\alpha}{6} = \frac{2\alpha}{3}$$

Γ2.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{3 - \sqrt{x^2 + 5}}{2 - x} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(3 - \sqrt{x^2 + 5})(3 + \sqrt{x^2 + 5})}{(2 - x)(3 + \sqrt{x^2 + 5})} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{3^2 - \sqrt{x^2 + 5}^2}{(2 - x)(3 + \sqrt{x^2 + 5})} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{9 - (x^2 + 5)}{(2 - x)(3 + \sqrt{x^2 + 5})} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{9 - x^2 - 5}{(2 - x)(3 + \sqrt{x^2 + 5})} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{4 - x^2}{(2 - x)(3 + \sqrt{x^2 + 5})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(2 - x)(2 + x)}{(2 - x)(3 + \sqrt{x^2 + 5})} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{2 + x}{3 + \sqrt{x^2 + 5}} = \frac{2 + 2}{3 + \sqrt{2^2 + 5}} = \frac{4}{3 + \sqrt{9}} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} \end{aligned}$$

$$\Gamma 3. \text{ Έχουμε } f(2) = \frac{2\alpha}{3}$$

Για να είναι συνεχής η $f(x)$ στο $x_0 = 2$ θα πρέπει να ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = f(2) \Leftrightarrow \frac{2}{3} = \frac{2\alpha}{3} \Leftrightarrow \alpha = 1$$

$$\Gamma 4. \text{ Στο διάστημα } [2, +\infty) \text{ για } \alpha = 1 \text{ έχουμε: } f(x) = \frac{x^2}{6}$$

$$\text{Παραγωγίσουμε την } f(x), \text{ οπότε: } f'(x) = \frac{2x}{6} = \frac{x}{3}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{x}{3} = 0 \Leftrightarrow x = 0$$

Για $x > 2$ έχουμε $f'(x_0) > 0$

Άρα η $f(x)$ στο διάστημα $[2, +\infty)$ είναι γνησίως αύξουσα.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Έχουμε $f'(x) = 1 - \frac{1}{(x-\beta)^2}$

Δ2. Εφόσον η συνάρτηση $f(x)$ παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο σημείο $x_0 = 0$ έχουμε: $f'(0) = 0 \Leftrightarrow 1 - \frac{1}{(0-\beta)^2} = 0 \Leftrightarrow 1 = \frac{1}{\beta^2} \Leftrightarrow \beta^2 = 1 \Leftrightarrow \beta = \pm 1$

Αλλά $\beta \in \mathbb{N}$ οπότε $\beta = 1$

Δ3. Για $\beta = 1$ έχουμε: $f'(x) = 1 - \frac{1}{(x-1)^2}$ και $f(x) = x + \alpha + \frac{1}{x-1}$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 1 - \frac{1}{(x-1)^2} = 0 \Leftrightarrow \frac{(x-1)^2 - 1}{(x-1)^2} = 0 \Leftrightarrow \frac{x^2 - 2x + 1 - 1}{(x-1)^2} = 0 \Leftrightarrow \frac{x^2 - 2x}{(x-1)^2} = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 2x = 0 \Leftrightarrow x(x-2) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ ή } x = 2$$

x	$-\infty$	0	2	$+\infty$	
$f'(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	↗		↘		↗
		T.M	T.E.		

Στα διαστήματα $(-\infty, 0] \cup [2, +\infty)$ η συνάρτηση $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα

Στα διαστήματα $[0, 1) \cup (1, 2]$ η συνάρτηση $f(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα

Δ4. Για $x = 2$ έχουμε: $f(2) = 2 + \alpha + \frac{1}{2-1} = 2 + \alpha + 1 = 3 + \alpha$

Επειδή $\alpha > 0$ έχουμε $3 + \alpha > 0$ δηλαδή $f(2) > 0$ (1)

Στο διάστημα $[2, 4]$ η συνάρτηση $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα άρα

$$x \geq 2 \Leftrightarrow f(x) \geq f(2) \Leftrightarrow f(x) \geq 3 + \alpha \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} f(x) > 0$$

οπότε:

$$E = \int_2^4 |f(x)| dx = \int_2^4 f(x) dx = \int_2^4 \left(x + \alpha + \frac{1}{x-1} \right) dx = \left[\frac{x^2}{2} + \alpha x + \ln(x-1) \right]_2^4 =$$

$$\frac{4^2}{2} + 4\alpha + \ln(4-1) - \left[\frac{2^2}{2} + 2\alpha + \ln(2-1) \right] = 8 + 4\alpha + \ln 3 - 2 - 2\alpha - \ln 1 = 6 + 2\alpha + \ln 3 \quad (2)$$

Γνωρίζουμε ότι

$$E = 16 + \ln 3 \stackrel{(2)}{\Leftrightarrow} 6 + 2\alpha + \ln 3 = 16 + \ln 3 \Leftrightarrow 2\alpha = 16 + \ln 3 - 6 - \ln 3 \Leftrightarrow 2\alpha = 10 \Leftrightarrow \alpha = 2$$